

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 26. září 2017 odvolání obžalovaného [REDACTED], roz. [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED] proti rozsudku Okresního soudu Praha - východ ze dne 13. 7. 2017, č.j. 38 T 34/2017-494, a rozhodl **t a k t o:**

Podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu se napadený rozsudek **r u š í** v celém rozsahu.

Podle § 259 odst. 1 tr. řádu se věc **v r a c í** soudu I. stupně.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [REDACTED] uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a přečinem omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku, kterých se podle skutkových zjištění prvního soudu dopustil tím, že v období od února roku 2013 do ledna 2014 postupně v místech, které společně obýval s jeho tehdejší přítelkyní poškozenou [REDACTED] tj. v domě číslo [REDACTED] dále v domě číslo [REDACTED] poté v domě č.p. [REDACTED] v obci [REDACTED], okres Praha-východ, a v domě č.p. [REDACTED] v [REDACTED] v [REDACTED] okres Praha-východ, v přibližně tří denních intervalech nepřiměřeně důvodům jejich partnerského konfliktu nebo i bez srozumitelné příčiny po předchozí konzumaci alkoholického nápoje jmenovanou poškozenou fyzicky napadal údery rukou do tváře, tisknutím hrdla a cloumáním za ramena, což doprovázel slovně vyjádřenou hrozbou jejím usmrcením a slovními urážkami, a takto vůči ní útočil v době do poloviny měsíce dubna roku 2014, dále ji urážel verbálně i skutky, když jí s vědomím jeho dominantní role ve vztahu ukládal činnosti, na nichž se neshodli a které byly pro poškozenou ponižující, to jest aby před ním doma tančila, provedla mu felaci případně měla s ním pohlavní styk bez ohledu na její vůli, nejméně v jednom případě doprovázel slovní urážky hrozbou usmrcením a úmyslným rozbitím jejího telefonu úderem o zem a nejméně ve třech případech během jejich soužití v bytovém domě v [REDACTED] v [REDACTED], tedy v době od září 2013 do ledna roku 2014 úmyslně zamkl vstupní dveře jimi obývaného bytu, z něhož i s klíči od zámku dveří na několik hodin odešel s vědomím, že tím poškozené nacházející se v té době uvnitř a v pokročilém stadiu těhotenství znemožnil opuštění bytu.

Za to byl odsouzen podle § 199 odst. 2, § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let a 6 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku do věznice s dozorem.

Proti rozsudku podal **obžalovaný** bezprostředně po jeho vyhlášení **odvolání do všech jeho výroků**. V písemném odůvodnění odvolání poukazuje na to, že kromě výpovědi poškozené nebyl ve věci proveden jediný věrohodný důkaz o tom, že by poškozená měla jakékoliv viditelné známky týrání, že by navštívila lékaře, či že by se o konkrétním chování obžalovaného vůči ní /vyjma incidentu z ledna 2013, který sám připouští/ někomu svěřila. Naopak bylo prokázáno, že obžalovaného ještě cca 1 rok po jeho nástupu do výkonu trestu pravidelně navštěvovala. V této souvislosti pak poukazuje i na statusy facebooku, ve kterých popisovala spokojenost s obžalovaným. Domnívá se, že poškozená může mít zájem poškodit obžalovaného z důvodů majetkových sporů, které mezi sebou mají. Kromě toho považuje za protizákonné, pokud byl vyslýchán při hlavním líčení dne 13. 4. 2017, zatímco výslech poškozené byl proveden až 25. 5. 2017, kdy měla dostatek času a příležitostí se s jeho výpovědí seznámit, což mohlo její vlastní výpověď - byť i neúmyslně - zkreslit. Námitky proti tomuto postupu uplatnil obhájce již na počátku hlavního líčení dne 13. 4. 2017. K ještě závažnějšímu porušení práv obžalovaného však došlo při hlavním líčení konaném dne 22. 6. 2017, kdy sice nejprve požádal o konání hlavního líčení v jeho nepřítomnosti, ovšem v návaznosti na výpověď poškozené dne 25. 5. 2017 s dostatečným časovým předstihem požádal, aby byl k jednání 22. 6. 2017 eskortován. Den před konáním hlavního líčení však sám telefonicky informoval svého obhájce, že se stále nachází ve věznici Vinařice a nebude k soudu eskortován. Obhájce obratem o této skutečnosti informoval soud. Tato informace byla na soudu přijata s překvapením. Následně byl obhájce faxem informován o tom, že bude provedena videokonference a že má soudu oznámit, zda bude přítomen u hlavního líčení či ve věznici. Ačkoli obhájce obratem žádal o odročení hlavního líčení, přesto se dostavil dne 22. 6. 2017 do jednací síně, kde nebyl obžalovaný přítomen. I přestože namítal, že za této situace by nemělo být hlavní líčení konáno a žádal o umožnění porady s obžalovaným, přesto přistoupil soud k provedení videokonference. Jakým způsobem byl obžalovaný o konání videokonference vyrozuměn, není zřejmé, zřejmě teprve v den jejího konání vězeňskou službou a není tak zřejmé, zda byla zachována lhůta k přípravě. Kromě toho poukazuje na to, že mu v den konání videokonference byly podány léky proti bolesti z důvodů jeho dlouhodobého léčení, necítil se dobře a trval na tom, aby mu byla umožněna osobní účast u

hlavního líčení s tím, že se videokonference účastnit nechce, nepožádal však výslovně o konání hlavního líčení v jeho nepřítomnosti. Důrazně se ohrazuje proti tomu, že se jednalo o obstrukci obhajoby a připomíná, že problém vznikl v komunikace soud - vězeňská služba a není věci obžalovaného, že není možná přímá eskorta z věznice Vinařice přímo k soudu prvního stupně. Poukazuje na to, že si je samozřejmě vědom toho, že přítomnost obžalovaného u hlavního líčení lze zajistit prostřednictvím telekonferenčního zařízení, uvedeného dne však mělo dojít k výslechu soudního znalce, který je stěžejním důkazem ve věci a nemělo mu proto být dááno na výběr, kde chce být přítomen. Měl by se proto účastnit hlavního líčení u soudu, to mu však neumožnilo kontakt s obžalovaným. Zdůrazňuje, že je nutné vykládat § 202 odst. 1 tr. řádu ústavně konformním způsobem tak, že musí být zajištěno právo na spravedlivý proces a právo na obhajobu. Postupem soudu však bylo porušeno právo obžalovaného na spravedlivý proces a výslech znalce je proto dle jeho názoru nutno opakovat. V další části odůvodnění pak obžalovaný zpochybňuje skutková zjištění prvního soudu, hodnotí provedené důkazy, vytýká prvnímu soudu nedostatečné zdůvodnění použité právní kvalifikace. Uložený trest považuje za exemplární a nepřiměřeně přísný.

Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal v rozsahu ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jejich vydání předcházelo a dospěl k závěru, že **odvolání obžalovaného je důvodné.**

Jak vyplývá ze spisového materiálu, obžalovaný byl ve věci řádně vyslechnut v rámci hlavního líčení dne 13. 4. 2017. Hlavní líčení bylo postupně odročováno na 20. 4. 2017, 25. 5. 2017, 15. 6. 2017 a 22. 6. 2017. Písemnou žádostí ze dne 15. 5. 2017 obžalovaný požádal o konání hlavního líčení dne 22. 6. 2017 v nepřítomnosti. Po provedení výslechu poškozené dne 25. 5. 2017 požádal obžalovaný téhož dne (soudu došlo 29. 5. 2017) o osobní účast na uvedeném hlavním líčení. Dne 30. 5. 2017 zaslal okresní soud příslušné věznici žádost o provedení eskorty obžalovaného k uvedenému hlavnímu líčení.

Dne 21. 6. 2017 sdělila advokátní kancelář zastupující obžalovaného soudu, že je obžalovaný kontaktoval s tím, že dosud nebyl eskortován, což bylo následně soudem skutečně ověřeno. Téhož dne ve 14.44 hod. byl datovou zprávou zaslán obhájci obžalovaného přepis s tím, že hlavní líčení nařízené na 22. 6. 2017 od 10. 30 hodin bude konáno prostřednictvím videokonference. Obhájce požádán o sdělení, zda se účastní hlavního líčení ve věznici či přímo u okresního soudu. Téhož dne v 17:14 hod. zaslal obhájce obžalovaného soudu žádost

o odročení hlavního líčení s tím, že pokud bude konáno hlavní líčení formou videokonference, bude mu odepřeno právo na osobní kontakt a poradu s obžalovaným, navíc o tomto postupu nebyl obhájce v dostatečném předstihu informován a nemůže si zařídit dopravu do Věznice. Vzhledem k tomu, že obžalovaný trvá na osobní účasti u hlavního líčení, žádá o odročení jednání. Z protokolu o hlavním líčení konaném dne 22. 6. 2017 v 10:30 hod. bylo zjištěno, že přítomný obhájce vznáší námitky proti konání videokonference s tím, že mu není umožněna rada s obžalovaným, obžalovaný sděluje, že mu je špatně, je pod vlivem léků, nemůže ani mluvit, čte připravenou řeč. Poté byl vyslechnut soudní znalec a odročeno hlavní líčení na 13. 7. 2017.

Pokud jde o námitky obžalovaného, že dne 13. 4. 2017 nebyla vyslechnuta poškozená sice není optimální, ale rozhodně v tomto nelze spatřovat protizákonný postup soudu, jak je obžalovaným namítáno. Z referátu založeného ve spise je zřejmé, že poškozená byla k hlavnímu líčení předvolávána, nicméně k tomuto se nedostavila a svoji nepřítomnost řádně a včas omluvila. Z ustanovení § 202 odst. 6 tr. řádu sice vyplývá, že je-li to nezbytné z hlediska objasnění věci, je třeba **zpravidla** vyslechnout poškozeného na počátku dokazování ihned po výslechu obžalovaného, nicméně nejde o obligatorní povinnost, jejíž porušení by zakládalo nezákonnost řízení, jak je namítáno. V tomto ohledu proto nemohou námitky obžalovaného obstát.

Pokud jde o konání hlavního líčení dne 22. 6. 2017, nemohou obstát ani námitky spočívající v tom, že obžalovaný nebyl řádně a včas k hlavnímu líčení předvolán, neboť jedná-li se o odročené hlavní líčení, není dodržení zákonné 5-ti denní lhůty vyžadováno. Jiná situace však je, pokud jde o vedení řízení formou videokonference. Zde se skutečně okresní dopustil hrubého procesního pochybení, proto nemohl napadený rozsudek obstát a musel být, bez toho, že by se odvolací soud zabýval skutkovými okolnostmi případu, zrušen.

Obecně lze konstatovat, že skutečně využití videokonferenčního zařízení je v řízení před soudem zcela legitimním způsobem jeho vedení. Trestní řád v ustanovení § 52a stanoví, kdy lze tohoto technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku využít a v § 111a tr. řádu je pak upraven postup, jakým je obhájce obviněného o době a místě zde specifikovaných úkonů vyzováván. Provedení výslechu nebo jiného úkonu prostřednictvím videokonferenčního zařízení není sice podmíněno souhlasem osob, které mají být vyslechnuty, resp. které se mají účastnit provedení úkonu trestního řízení, nicméně z pohledu odvolacího soudu je nutno pečlivě zvažovat, nakolik je využití tohoto způsobu vedení hlavního líčení vzhledem

-12-

k závažnosti projednávané problematiky vhodné a účelné.

Nespornou výhodou použití tohoto zařízení je úspora prostředků a zrychlení řízení. Je sice chvályhodné, že se okresní soud v této konkrétní věci snažil v souladu s těmito zásadami poté, co zjistil, že obžalovaný nebude k hlavnímu líčení na 22. 6. 2017 eskortován, operativně zajistit jeho účast u hlavního líčení prostřednictvím tohoto technického zařízení, nicméně z pohledu odvolacího soudu jednak podcenil již shora konstatovanou závažnost projednávané problematiky a z ní vyplývající předpokládanou aktivní spolupráci obhájce s obžalovaným a jednak tímto postupem zcela rezignoval na dodržení práva obžalovaného na obhajobu a spravedlivý proces. Jak již bylo konstatováno, v obecné rovině je tento způsob vedení řízení zcela legitimní, a pokud by obhájce obžalovaného byl o tomto postupu soudu předem řádně a včas vyrozuměn a byla mu s dostatečným časovým předstihem poskytnuta možnost spojit se se svým klientem, aby se tito mohli na strategii a taktice obhajoby předem domluvit, pak by jistě nebylo možno takovému postupu soudu nic vytknout. V daném případě však odvolací soud shledal výtky obžalovaného zcela odůvodněnými, proto nemohl napadený rozsudek obstát a musel být zrušen.

Úkolem soudu proto bude v dalším řízení obžalovaného k hlavnímu líčení řádně předvolat a v souladu s trestním řádem pak zopakovat všechny důkazy, které byly v rámci hlavního líčení dne 22. 6. 2017 provedeny, případně zvážit provedení i dalších navrhaných důkazů. Poté bude nutné všechny provedené důkazy důsledně dle § 125 tr. hodnotit, a to jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech, vypořádat se všemi výhradami uplatněnými v odvolání obžalovaného a teprve poté ve věci rozhodnout.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** žádný opravný prostředek přípustný.

V Praze dne 26. září 2017

JUDr. Lucie Černá v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost: